

ДОДАТОК**до експертного звіту (позитивного) № 00-0029/02-24/МД**

щодо розгляду проекту містобудівної документації

"Внесення змін до Генерального плану м. Тернополя"

Проект містобудівної документації "Внесення змін до генерального плану м. Тернополя" розроблений авторським колективом ДП УДНДПМ "Діпромiсто" ім. Ю. М. Білоконя (головний архітектор проекту – Шидловська Т. А., сертифікат архітектора на розроблення містобудівної документації серії АА № 002153, виданий Атестаційною архітектурно-будівельною комісією Мінрегіону України 27.06.2014) на замовлення Тернопільської міської ради на підставі рішення Тернопільської міської ради від 17.12.2021 № 8/11/34 "Про внесення змін до Генерального плану м. Тернополя" та завдання на розроблення, затвердженого замовником.

Попередня містобудівна документація "м. Тернопіль. Внесення дострокових змін до генерального плану" була виконана ДП "ДІПРОМІСТО" у 2017 році та затверджена рішенням Тернопільської міської ради від 26.04.2018 № 7/24/35.

Необхідність розроблення проекту містобудівної документації "Внесення змін до генерального плану м. Тернополя" обумовлена: необхідністю вирішення поточних питань забудови міста (змiнами функціонального призначення окремих територій, розвитком магістральної вуличної мережі та міського транспорту, змiнами планувальних обмежень), розширенням меж міста, розробкою науково-проектної документації "Внесення змін до історико-архітектурного опорного плану м. Тернопіль" та Визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів" (Львів, 2022 р.).

В роботі враховано низку розроблених і затверджених детальних планів території, рішення іншої затвердженої містобудівної документації.

Внесення змін до генерального плану м. Тернополя виконано відповідно до нормативно-законодавчої бази: Законів України "Про основи містобудування", "Про регулювання містобудівної діяльності", "Про Генеральну схему планування території України"; Водного та Земельного кодексів України; державних будівельних норм: ДБН Б.1.1-15:2012 "Склад та зміст генерального плану населеного пункту"; ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування та забудова територій"; ДБН Б.1.1-5:2007 "Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації", частини перша та друга; ДБН В.1.2-4:2019 "Інженерно-технічні заходи цивільного захисту"; ДСТУ-Н Б.Б.1.1-19:2013 "Настанова з виконання розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації на мирний час"; ДСТУ-Н Б.Б.1.1-20:2013 "Настанова з виконання розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації на особливий період"; ДСП 173-96 "Державні санітарні правила

планування та забудови населених пунктів", інших державних будівельних норм.

Відповідно до завдання на розроблення у проєкті визначені: перспективна чисельність населення, принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території міста; надані пропозиції щодо удосконалення системи обслуговування населення, інженерно-транспортної інфраструктури; необхідні заходи з інженерної підготовки та захисту території; враховані положення затверджених цільових програм по місту, а також приведення містобудівної документації у відповідність до сучасної нормативно-законодавчої бази.

Згідно із завданням основні показники генерального плану визначені на розрахунковий строк 01.01.2041.

На експертизу подано проєкт містобудівної документації, якій складається з графічних та текстових матеріалів:

Графічні матеріали:

1. Схема розташування населеного пункту в системі розселення. М 1:50000;
2. План існуючого використання території. М 1:5000;
3. Схема існуючих планувальних обмежень та інженерно-будівельної оцінки території. М 1:10000;
4. Генеральний план (основне креслення). М 1:5000;
5. Схема проєктних планувальних обмежень. М 1:10000;
6. Схема вулично-дорожньої мережі. М 1:10000;
7. Схема міського та зовнішнього транспорту. М 1:10000;
8. Схема інженерної підготовки та захисту території. Гідротехнічні заходи та дощова каналізація. М 1:10000;
9. Схема інженерного обладнання території. Енергопостачання. М 1:10000;
10. Схема інженерного обладнання території. Водопостачання та каналізація. М 1:10000;
11. Схема містобудівних обмежень забудови. М 1:10000;
12. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на особливий період. Схема розміщення захисних споруд. М 1:10000;
13. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на мирний час. Схема розміщення захисних споруд. М 1:10000.

Текстові матеріали:

1. Пояснювальна записка.
2. Основні положення.
3. Розділ "Охорона навколишнього природного середовища (в обсязі Звіту про Стратегічну екологічну оцінку)"
4. Розділи "Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на особливий період" та "Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на мирний час" (виконані за окремими завданнями).

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 № 878 "Про затвердження Списку історичних населених місць

України" м. Тернопіль занесене до Списку історичних міст. На замовлення виконавчого комітету Тернопільської міської ради ФОП Н. О. Семченко (Львів, 2022 р.) розроблено науково-проектну документацію "Внесення змін до історико-архітектурного опорного плану м. Тернополя" та "Визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів" (затверджено наказом МКІП України від 19.12.2023 № 710). Межі та режими використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів стали основою для прийняття проектних рішень.

У містобудівній документації враховані державні інтереси (лист Департаменту архітектури, містобудування, житлово-комунального господарства Тернопільської обласної військової адміністрації від 07.04.2022 № 01-09/539).

Графічна частина проекту виконана з використанням технології геоінформаційних систем (ліцензійні програми ArcGis 10.4) на створеній містобудівній основі з генералізацією до масштабу 1:5000 шарів цифрової картографічної основи у державній геодезичній системі координат УСК-2000 масштабу 1:2000, виконаної державним науково-виробничим підприємством "Геосистема" (м. Вінниця), у 2018 році.

Місто Тернопіль – адміністративний центр Тернопільської області та однойменного району; багатогалузевий економічний, адміністративний і культурний центр. Місто розташоване в центральній частині Західного регіону України, на берегах річки Серет.

Відстань від Тернополя до сусідніх обласних центрів та м. Києва складає: м. Київ – 369 км, м. Львів – 117 км, м. Івано-Франківськ – 96 км, м. Чернівці – 142 км, м. Хмельницький – 101 км, м. Рівне – 128 км, м. Луцьк – км.

За статистичними даними наявне населення м. Тернопіль станом на становило 225,0 тис. осіб. Площа міста – близько 3844,52 га.

Сучасна планувальна структура міста обумовлена природними і штучними факторами, такими як р. Серет і Тернопільський став, що розділяють місто на східну і західну частини. Крім того, через східну частину міста проходить лінія магістральної залізниці Львів – Тернопіль – Київ, яка відокремлює центральну частину міста від іншої східної частини.

В складі планувальної структури досить чітко сформовані всі функціональні зони, притаманні міському середовищу: сельбищна, зона загальноміського центру, промислова та комунально-складська, ландшафтно-рекреаційна та зовнішнього транспорту.

Аналіз сучасного використання земель вказує на високий рівень освоєння території міста – забудованою є біля 2/3 території. Житлова забудова займає близько 38,7%; виробничі території – 21,66%; частка озеленення – близько 12,13% території міста.

Житловий фонд м. Тернопіль на початок 2022 року становив 6714,0 тис. м² загальної площі, у тому числі багатоквартирної забудови – тис. м²; одноквартирної (садибної) забудови – 1214,4 тис. м². Середня житлова забезпеченість – 29,8 м² загальної площі на людину.

Тернопіль – великий освітній центр країни: у вищих навчальних закладах навчається понад 40 тисяч студентів. В місті працює 24 дошкільні навчальні установи, 37 закладів загальної середньої освіти, 6 закладів, що надають професійно-технічну освіту.

Медичні спеціалізовані послуги надають обласні лікарні та диспансери: 8 закладів міського та 9 обласного підпорядкування: обласна клінічна лікарня, обласна дитяча клінічна лікарня, обласна клінічна психоневрологічна лікарня, обласний клінічний онкологічний диспансер, обласний клінічний перинатальний центр "Мати і дитина", обласний медичний центр соціально-небезпечних захворювань, обласний клінічний шкірно-венерологічний диспансер, обласний лікарсько-фізкультурний диспансер.

У місті зосереджені заклади культури та мистецтва, культурно-видовищні та дозвіллі; функціонує розгалужена система споруд фізкультури та спорту; діє мережа закладів торгівлі, харчування і побутового обслуговування.

Виробничий (матеріальний) сектор. На території м. Тернопіль функціонують понад 120 промислових підприємств різних форм власності. Крім того, діє понад тисячу малих та середніх промислових підприємств. Найбільш розвинутими галузями переробної промисловості міста є виробництво харчових продуктів, текстильне виробництво та виробництво одягу, виробництво гумових і пластмасових виробів, машинобудівна (виробництво засобів радіозв'язку, світлотехнічного та газового обладнання) та фармацевтична промисловість. Крім того, працюють підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання, каналізації; з поводження з відходами.

У місті розвинені види зовнішнього транспорту: автомобільний, залізничний, авіаційний. У секторі зовнішніх перевезень працює понад 40 транспортних підприємств. У Тернополі діють залізничний та автовокзали. Аеропорт знаходиться за межею міста.

Мережа міського пасажирського транспорту охоплює всі райони міста і складається з 10 тролейбусних маршрутів загальною довжиною 85,26 км тролейбусних ліній та 32 автобусних маршрутів загальною довжиною понад 312,62 км.

Транспортна інфраструктура займає понад 348 га міської території (9 %).

Внутрішньоміські, приміські і міжміські пасажирські та вантажні перевезення Тернополя обслуговує потужний транспортний комплекс, інфраструктура якого складається із споруд та обладнання зовнішнього транспорту, мережі залізничних і автомобільних доріг державного і місцевого значення, магістральної вуличної мережі міста і мережі міського пасажирського транспорту.

До м. Тернополя підходить низка автодоріг державного і місцевого значення основними з яких є: міжнародні автодороги /М-30/ сполученням Стрий – Умань – Дніпро – Ізварине (через м. Вінницю, м. Кропивницький); /М-09/ Тернопіль – Львів – Рава-Руська (на м. Люблін); /М-19/ Ковель –

Тернопіль – Чернівці – Теремблече (на Бухарест); національна автомобільна дорога /Н-18/ Івано – Франківськ – Бучач – Тернопіль; регіональні автодороги /Р-39/ Броди – Тернопіль, /Р-41/ Об'їзд м. Тернопіль; територіальні автомобільні дороги.

Залізничний комплекс Тернополя включає ряд підприємств, основні з них: локомотивне депо Тернопіль, пасажирське вагонне депо Тернопіль, вагонне депо Тернопіль, станція Тернопіль, вокзал станції Тернопіль, Тернопільська дистанція колії, дистанція сигналізації зв'язку.

Перевезення в межах Тернопільської області здійснюється залізницями Підволочиськ – Тернопіль, Тернопіль – Красне, Тернопіль – Бережани, Тернопіль – Біла Чортківська з розгалуженнями. Дільниці Підволочиськ – Тернопіль та Тернопіль – Красне двоколіїні, електрифіковані. Дільниці Ланівці – Тернопіль та Тернопіль – Біла Чортківська – одноколіїні, неелектрифіковані. Максимальна густина руху поїздів (19 пасажирських, 4 приміських, 14 вантажних) зафіксована на магістральному напрямку Тернопіль – Красне.

На даний момент в Тернопільській області є один аеропорт за адресою м. Тернопіль, Підволочиське шосе. Аеропорт має статус міжнародного та має пункт пропуску через державний кордон. Станом на 2021 рік аеропорт не може приймати літаки через відсутність сертифікації.

Обслуговування зовнішніх пасажирських автобусних перевезень забезпечують автостанції: Тернопільська АС-1 та АС-2.

Маршрутна мережа громадського транспорту міста представлена автобусними та тролейбусними маршрутами. На сьогодні в місті організовано 9 тролейбусних та 32 автобусних маршрути, які обслуговують 52 тролейбуси та 173 автобуси.

Основну структуру вуличної мережі складають магістральні вулиці загальноміського та районного значення. Існуюча магістральна мережа Тернополя має радіальну структуру з ділянками історичної забудови, та прямокутну планувальну структуру в нових промислових та житлових районах. Основними радіальними напрямками є магістралі загальноміського значення, що співпадають з виходами на мережу зовнішніх автодоріг. Зовнішні та міські транспортні потоки концентруються в основному на вулицях загальноміського значення міста, які виконують зв'язок між зовнішніми виходами з міста та центральною частиною. Загальна довжина магістральних вулиць м. Тернопіль становить 98,0 км, у т.ч. загальноміського значення – 47,0 км, районного значення – 51,0 км.

В місті налічується 17 транспортних споруд, з них: 6 автомобільних мостів, 6 шляхопроводів, 3 транспортні розв'язки та 2 пішохідних мости.

Станом на 01.01.2022 року в місті Тернополі зареєстровано 49820 автомобілів. Рівень автомобілізації становить 222 од. на 1000 чол. Приватні легкові автомобілі зберігаються власниками на автостоянках, в багатоповерхових гаражах, гаражних кооперативах, а також в межах ділянок індивідуальної житлової забудови їх власників. Загальна кількість машино-

місць для постійного зберігання легкових автомобілів на сьогодні складає близько 14000 місць.

Територія м. Тернопіль розчленована численними балками та рікою Серет, на якій розміщено Тернопільський став, що поділяє місто на право- та лівобережну частини. Лівобережна частина має вододіл між р. Серет та її лівою притокою р. Гніздечна. Також є ряд невеликих водойм, протікають безіменні струмки та річка Рудка.

Із несприятливих екзогенних процесів природного та техногенного характеру: розвиток карсту у вигляді воронок, провалів, пустот; І тип просідання по ґрунтових умовах; водна площинна струмкова та яружна ерозія; можливий розвиток зсувонебезпечних процесів; порушені ділянки та зриті місця. Характерною особливістю території міста є високе залягання ґрунтових вод на окремих ділянках (від 0,5 до 3,0 м). Загальна площа підтоплених територій в межах міста складає 257,4 га.

Відведення дощових та талих вод здійснюється у центральній частині міста загальносплавною системою каналізації на міські очисні споруди (дощоприймальні колодязі та ділянки дощових колекторів підключено до колекторів господарчо-побутової каналізації). З лівобережної центральної частини міста стоки відводяться без очищення у Тернопільський став. З південного сходу стоки відводяться у р. Серет нижче Тернопільського ставу, зі східної частини міста – у р. Гніздечну. Стан дощових мереж потребує часткової реконструкції, відведення дощового стоку за межі міста з влаштуванням перед його випуском очисних споруд.

Електропостачання. Джерелом живлення м. Тернополя та Тернопільської області є підстанція 330/110/35 кВ "Тернопіль", на якій встановлено чотири трансформатори потужністю по 125 МВА. ПС-330 кВ "Тернопіль" отримує електричну енергію від державних районних електричних станцій "Бурштинська", "Ладизинська" та Хмельницької АЕС лініями електропередачі 330 кВ "Бурштин – Тернопіль" та "Хмельницький – Тернопіль". Запроваджено збирання та організований відвід біогазу. Утилізація біогазу здійснюється на сучасній станції дегазації загальною потужністю 659 кВт.

Джерелом централізованого **газопостачання** м. Тернопіль є ГРС, яка розташована на відгалуженні від магістрального газопроводу І класу (5,5 МПа) "Дашава – Київ". Система газопостачання міста триступенева, з подачею газу споживачам по розподільчих газопроводах: високого, середнього та низького тиску.

Теплопостачання м. Тернопіль здійснюється централізованою системою. Основними джерелами централізованого теплопостачання багатоквартирного житлового фонду, підприємств та закладів обслуговування міста є районні, квартальні і місцеві опалювальні котельні, основна кількість з яких знаходиться в експлуатації КПТМ "Тернопільміськтеплокомуненерго" Тернопільської міської ради. Садибна житлова забудова обладнана індивідуальними теплоустановками. Необхідний тепловий потік для промислових підприємств забезпечується через власні джерела теплоти або

через підключення до джерел теплоти інших територіально суміжних підприємств.

За паливо в теплотехнічному обладнанні використовується природний газ.

Схема **водопостачання** міста Тернопіль передбачає подачу води всім групам споживачів централізованою комунальною об'єднаною господарчо-питною та протипожежною системою водопостачання, що за надійністю належить до I категорії. Джерелом водопостачання міста Тернополя слугують поклади підземних вод. Забір води та водопідготовка здійснюється на двох ділянках водопровідних споруд "Тернопільській водозабір" та "Верхньо-Івачівський водозабір". Основною групою споживачів є мешканці міста з їх витратами на господарчо-питні потреби. Другу групу водокористувачів складають промислові підприємства, розташовані в межах міста та його околицях.

Для **відведення стічних вод** за межі м. Тернопіль застосовується повна роздільна система каналізації, але для частини території застосовується загальносплавна схема каналізації. Стічні води від житлових будинків, закладів, підприємств і установ вуличною каналізаційною мережею окремих кварталів збираються самопливними колекторами та доправляються до приймальних резервуарів каналізаційних насосних станцій. З приймальних резервуарів КНС стоки доправляються напірними трубопроводами безпосередньо до КОС, де проходять повний цикл механічного і біологічного очищення на двох лініях (ділянках) міських каналізаційних очисних споруд. Після біологічного очищення зворотних вод відбувається процес їх доочищення в природних умовах – за допомогою системи біологічних ставків каскадного типу. Доочищені та знезаражені зворотні води скидаються до водного поверхневого об'єкту – р. Серет.

До сьогодні частина багатоквартирної (малоповерхової) та одноквартирної забудови не підключена до мережі централізованої каналізації.

Планово-регулярна система **санітарного очищення** території передбачає вивезення побутових відходів до паспортизованого міського сміттєзвалища, яке розташовано за межами села Малашівці Тернопільської МТГ. Рідкі побутові відходи з ділянок садибної забудови міста, які дотепер не охоплені мережею централізованої каналізації, вивозяться спецавтотранспортом. Злив нечистот здійснюється до двох приймальних камер міської каналізаційної мережі.

Відповідно до Генеральної схеми планування території України м. Тернопіль визначене центром обласної та районної систем розселення.

У 2020 році відповідно до Постанови Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-IX "Про утворення та ліквідацію районів" був змінений адміністративно-територіальний устрій Тернопільської області. Відповідно були змінені межі адміністративних районів.

Нині у Тернопільській області три адміністративні райони: Кременецький район (з адміністративним центром у м. Кременець),

Тернопільський район (з адміністративним центром у м. Тернопіль), Чортківський район (з адміністративним центром у м. Чортків), у складі територій яких міські, селищні та сільські територіальні громади, що затверджені Кабінетом Міністрів України.

Тернопільська міська територіальна громада (МТГ) була утворена на позачерговій 29-й сесії Тернопільської міської ради, яка відбулася 14.11.2018.

Рішеннями Генерального плану передбачається більш ефективне використання територій в межах міста: збільшення площі житлової та громадської забудови переважно за рахунок вільних територій, сільськогосподарських угідь, територій непрацюючих підприємств, організацію додаткових озелених територій, що виділені для створення Смарагдової мережі України.

Згідно з оптимістичним варіантом демографічного прогнозу очікується збільшення чисельності населення м. Тернопіль, яке на кінець розрахункового етапу становитиме **241,3 тис. осіб**. Цей показник використовувався у проекті для розрахунку об'ємів нового житлового будівництва, необхідної місткості об'єктів громадського обслуговування населення, інженерно-транспортної інфраструктури.

Згідно з прийнятою планувальною структурою та з метою раціонального використання міських земель і створення сприятливих умов проживання формуються наступні функціональні зони: сельбищна, зона загальноміського центру, ландшафтно-рекреаційна, виробничо-комунальна та зона зовнішнього транспорту.

Розвиток сельбищної території передбачається на вільних придатних для будівництва землях, за рахунок ущільнення існуючої забудови, а також на територіях підприємств, які знаходяться поряд з житловою забудовою, не працюють, або передбачені до винесення, з дотриманням містобудівних, санітарних норм та протипожежних вимог.

За генеральним планом загальний обсяг нового житлового будівництва становитиме 3176,6 тис. м², у т. ч.: багатоквартирного – 2995,0 тис. м², садибного (одноквартирного) – 181,6 тис. м² загальної площі. Таким чином, згідно із проектними пропозиціями на розрахунковий строк, житловий фонд м. Тернопіль становитиме 8,74 млн. м² загальної площі, у тому числі: багатоквартирний – 7425,0 тис. м²; садибний – 1317,8 тис. м². Середня житлова забезпеченість досягне 36,2 м² на людину.

Проектом визначені заходи щодо організації функціонування загальноміського центру: реконструкція історичного ядра зі збереженням основної структури і характеру сформованої забудови, дотриманням режимів історичних ареалів і комплексної охоронної зони пам'яток культурної спадщини; розширення зони загальноміського центру за рахунок освоєння територій вивільнених від виробничих підприємств, які розташовані в центральній історичній частині міста; диференціація руху пішоходів і транспорту з подовженням зони, вільної від автомобільного руху; озеленення і санація внутрішніх квартальних територій.

Для рішення питань розвитку центральної частини міста проєктом внесення змін до генерального плану пропонується два напрямки: реконструкція кварталів житлової та громадської забудови; винесення промислово-комунальних об'єктів.

Проєктом передбачається ряд реконструктивних заходів: реконструкція кварталу ринку та автостанції; освоєння під розміщення житлово-громадської забудови складської території по вул. Торговиця зі зміною цільового призначення земельної ділянки; реконструкція ділянок садибної житлової забудови по вулицях Торговиця, Оболоня, Митрополита Андрія Шептицького.

Периферійні зони поліфункціональних громадських центрів намічені:

- в західному планувальному районі (мкр. Кутківці) – розвиток Львівського напрямку як зони культурно-освітньої і комерційної активності, формування локального центру по вул. Володимира Винниченка;
- у східному планувальному районі – вздовж вул. Степана Бандери як зони ділової і комерційної активності, формування локального центру по вул. 15 Квітня, Підволочиському шосе.

У складі даного проєкту надані пропозиції щодо розвитку промисловості і складського господарства на перспективу. В зв'язку з необхідністю передислокації окремих об'єктів, що знаходяться в зонах житлової, історичної забудови, та для розвитку підприємств нової сталої економіки намічено створення нових об'єктів виробничого призначення на площі біля 36,4 га.

В Північному промисловому районі пропонується переведення 16,5 га території залізниці до земель комунальної власності для розміщення виробничих і складських підприємств, створення індустріального парку. Також передбачається розміщення індустріального парку "Тернопіль" в межах Південного промислового району на площі біля 15 га.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 04.08.1997 № 821 "Про затвердження Концепції створення та функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні" в зоні впливу м. Тернополя передбачено проходження трас наступних транспортних коридорів – "Європа-Азія" (новий), "Критський № 5", "Балтійське море – Чорне море" з відгалуженням, "Критський № 3", що потребує певних заходів щодо розвитку транспортної інфраструктури. Автодорожні МТК, які передбачені до будівництва, в районі Тернополя пройдуть по суміщеній трасі поза межами міста.

Особливого значення набуває будівництво кільцевого автомобільного обходу міста Тернопіль. Враховуючи зростання навантаження від транзитного вантажного автотранспорту, це дає змогу повного його відведення від території міста, а також розміщення вздовж його проходження логістичних центрів та освоєння прилеглих територій.

Передбачено влаштування транспортно-складських комплексів вздовж існуючої західної об'їзної дороги /Р-41/, які передбачені для переробки та розподілу вантажів між споживачами.

Відповідно до Програми створення та функціонування національної мережі транспортних коридорів в Україні залізничний напрямок Львів –

Тернопіль входить до Міжнародного залізничного коридору "Критський № 3" Мостиська – Львів – Красне – Тернопіль – Хмельницький – Жмеринка – Козятин – Київ, у зв'язку з чим залізнична ділянка Красне – Тернопіль передбачена до модернізації. Для виведення транзитного руху потягів крізь територію м. Тернопіль передбачено будівництво ділянки залізничного обходу з північного боку міста.

Передбачено ліквідацію існуючої автостанції в районі центру міста по вул. Торговиця. На заміну заплановано будівництво двох нових автостанцій.

На даний час обласними службами розроблено "Концепцію відродження аеропорту "Тернопіль", якою передбачено будівництво нового аеровокзалу, розміщення логістичних центрів для розміщення вантажів, організація автобусних маршрутів (а при збільшенні пасажиропотоків і тролейбусних) для зв'язку з містом.

Проектні рішення з розвитку громадського транспорту та дорожньо-транспортної інфраструктури прийняті з урахуванням пропозицій "Плану сталої міської мобільності Тернопільської міської територіальної громади".

Розвиток магістральної мережі міста передбачає подальше вдосконалення та формування радіально-кільцевої структури, що дозволить вивести транзитний рух за межі забудови, розвантажити магістралі центральної частини Тернополя. Магістральна вулична мережа і надалі буде складатися з магістральних вулиць загальноміського та районного значення. На кінець розрахункового строку її протяжність досягне 145,5 км.

З метою покращення умов безпеки руху, підвищення пропускнуої спроможності вуличної мережі передбачається влаштування ряду штучних інженерних споруд. Ці споруди пропонується влаштувати через залізницю, в містах перетину основних магістральних вулиць в місті.

До кінця розрахункового строку загальний рівень автомобілізації в Тернополі прогнозується на рівні 360 од. на 1000 осіб. Приватний автотранспорт мешканців передбачено повністю забезпечити місцями постійного зберігання.

У межі та за межею міста розташовано 7 кладовищ, з них 5 кладовищ діючі, 2 закриті. На розрахунковий строк потреба в територіях під кладовища традиційного поховання складає близько 57,91 га. Оскільки існуючий резерв територій діючих кладовищ не достатній, потреба в додаткових територіях під кладовища на розрахунковий строк складе близько 20,0 га. Для вирішення проблеми пропонується будівництво крематорію на ділянці діючого кладовища в районі Львівського шосе. Передбачається розширення діючого кладовища по вул. Микулинецькій (ділянка 2,0 га), використання резерву територій на північ від діючого кладовища по вул. Петра Батьківського (район Львівського шосе) за рахунок земель комунальної власності (ділянка площею 18,0 га – для традиційного поховання, або 3,9 га – при спорудженні крематорію).

Проектними рішеннями намічений розвиток єдиної мережі ландшафтних та рекреаційних територій. Головною складовою рекреаційної зони міста Тернополя є регіональний ландшафтний парк "Загребелля", до

складу якого входить Тернопільський став. Також, пропонується виконати благоустрій і озеленення балки в мікрорайоні "Кутківці" біля вул. Львівської зі створенням двох штучних водойм. В балках житлових районів "Західний 1", "Західний 2" і "Західний 3" проектується створення зони лугопарків із розміщенням фізкультурно-спортивних об'єктів і формуванням двох водойм по балці.

Нормативна площа озелених територій загального користування для проектного населення м. Тернопіль складає 168,91 га. На даний час площа зелених насаджень загального користування в 2,96 рази більше від нормативної потреби – 466,153 га. Однак, пропонується збільшити цю площу на **71,4 га** за рахунок будівництва нових об'єктів зелених насаджень загального користування на територіях проектної забудови. Таким чином, на розрахунковий період, загальна площа зелених насаджень загального користування складе **537,55 га**, що становитиме біля **22,3 м² на 1 мешканця**.

Даним проектом передбачено створення канатної дороги протяжністю 1100 метрів від мікрорайону Кутківці через ландшафтний парк Загребелля до проектної набережної та пляжної зони Тернопільського ставу.

Проектними рішеннями визначено розвиток інженерної інфраструктури міста з урахуванням проектних ділянок житлово-громадського будівництва.

Передбачено збереження існуючої загальної схеми водопостачання. Наявні запаси підземних вод покривають розрахункову потребу в питній воді на розрахунковий період. Основними заходами щодо удосконалення та розвитку систем каналізації міста є реконструкція з модернізацією очисних каналізаційних споруд, відновлення споруд і будівель, будівництво нових об'єктів у необхідному обсязі для забезпечення повного біологічного очищення стоків до нормативних показників щодо якості зворотних вод.

Для забезпечення надійного електропостачання споживачів міста в цілому та з урахуванням електропостачання нових ділянок забудови, пропонується: будівництво підстанції закритого типу 110/3 кВ "Проектна", будівництво необхідної кількості розподільчих пунктів 10 кВ (РП-10 кВ), трансформаторних підстанцій 10/0,4 кВ (ТП-10/0,4 кВ), реконструкцію та розширення електричних мереж 10 кВ та 0,4 кВ та зовнішнього освітлення, заміну зношеного та морально застарілого обладнання, впровадження енергозберігаючого обладнання та технологій.

Теплопостачання існуючого та нового багатоквартирного житлового фонду, закладів та підприємств обслуговування міста вирішуватиметься шляхом використання наявних встановлених потужностей та будівництва нових джерел теплоти. Для садибної забудови і надалі передбачається індивідуальна система теплозабезпечення. Теплопостачання нових об'єктів пропонується через застосування квартальних або модульних (блочних транспортних, дахових) котелень. Сучасним напрямком підвищення рентабельності експлуатації як нових, так і існуючих джерел теплоти, пропонується оснащення котелень установками прогресивних когенераційних технологій.

Розвиток газифікації міста, газопостачання споживачів по ділянках нової багатоквартирної і одноквартирної (садибної) забудови намічено

шляхом розбудови системи розподільчих газопроводів середнього і низького тисків, будівництва нових ГРП, ШРП.

Схема дощової каналізації передбачає розширення та доповнення існуючої дощової мережі, влаштування нових магістральних та головних колекторів, будівництво очисних споруд перед випусками стоків у водні об'єкти.

На даний час санітарне очищення території м. Тернополя здійснюється із застосуванням планово-регулярної системи з вивезенням побутових відходів спеціальним автотранспортом до місця їх подальшого зберігання/утилізації, а саме до паспортизованого міського сміттєзвалища, яке розташовується у північному напрямку від м. Тернопіль за межами села Малашівці Тернопільської МТГ. Проектом передбачається трансформація концепції поводження з ТПВ. Подальша стратегія управління відходами має передбачати проектування, будівництво та експлуатацію підприємств та споруд промислової переробки твердих побутових відходів: сміттесортувальних (сміттєпереробних) модульних комплексів, піролізних установок тощо.

Для вирішенні питань поводження з безпритульними тваринами у місті Тернополі проектними рішеннями пропонується відведення ділянки 0,025 га на північній околиці міста в промзоні по вул. Текстильна для влаштування стаціонарного пункту для тимчасового утримання безпритульних тварин, тимчасової ізоляції, стерилізації, вакцинації, проведення профілактичних обробок з подальшим поверненням на місце колишнього мешкання (місце відлову) або передачі під опіку.

Комплекс гідротехнічних заходів з інженерної підготовки та захисту території м. Тернопіль, що визначений проектом містобудівної документації, включає: регулювання русел рік і струмків; захист території від затоплення; благоустрій існуючих водойм та пляжу; захист від підтоплення; протиерозійні та протизсувні заходи; протипросадні заходи; рекультивацію порушених територій.

В містобудівній документації виконано розділ "Охорона навколишнього природного середовища" в обсязі звіту "Про стратегічну екологічну оцінку" (СЕО), в якому проведена оцінка впливу від реалізації проектних рішень генерального плану на стан довкілля. За результатами оцінки виявлені ризики впливу на навколишнє середовище, здоров'я населення та запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення. Згідно з проведеним аналізом прогнозованого впливу на довкілля, визначено, що при реалізації пропозицій проекту внесення змін до генерального плану м. Тернопіль може виникати помірний негативний вплив на окремі складові довкілля, зумовлений викидами забруднюючих речовин в

атмосферне повітря, шумовим забрудненням, очікується ризик впливу на біорізноманіття. Значний негативний вплив на довкілля не передбачається.

В роботі визначені основні заходи з реалізації рішень генерального плану та надані основні показники.

У складі проекту містобудівної документації виконано розділ "Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)", в якому визначено комплекс інженерно-технічних заходів щодо забезпечення захисту та життєдіяльності населення під час виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на мирний час та на особливий період містобудівними засобами.

У процесі проведення експертизи містобудівної документації "Внесення змін до генерального плану м. Тернопіль" спеціалістами ДП "Укрдержбудекспертиза" було зроблено ряд зауважень за окремими розділами містобудівної документації, які були доведені до замовника і авторів проекту. До містобудівної документації внесені зміни та доповнення.

Представлена на розгляд містобудівна документація "Внесення змін до генерального плану м. Тернопіль" відповідає законодавству, будівельним нормам, державним стандартам і правилам, завданню на проектування і може бути рекомендована до затвердження встановленому законодавством порядку.

Головний експерт проекту

Вікторія ОЛІЙНИК

АЕ №005709

Заступник директора

Сергій БУХАНЕНКО

АЕ №006278

Завідувач сектору експертизи містобудівної документації

Лариса ШЕПЕЛЕНКО

АА №000209

Начальник відділу експертиз проектів інженерного забезпечення

Ігор САВЕНКО

АЕ №006420

Відповідальні експерти

Наталія ГІНДЮК

АЕ №006410

Наталія ІЛЛАРІОНОВА

АЕ №006437

Володимир ШКУРО

АЕ №004511

Роман ДЖИОЄВ

АЕ № 007147; АЕ № 007473

Сергій РУДЬКО

АЕ №006428

Прохито, пронумеровано та
скріплено печаткою 13
аркушів

Директор

ДП "Укрдержбюдлекспертиза"

Гегяна ВІТВИЦЬКА

